

Monumentnummer*: 531262

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **31 augustus 2012**
Kadaster deel/nr **82705/144**

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Bunnik	Bunnik	Utrecht

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Bunnik	B			1026
Bunnik	B			1029

*Omschrijving***

Cluster 42.

Inleiding

BOMVRIJE FLANKBATTERIJ F met MAGAZIJN, PRIVAATGEBOUW M EN POTERNE als onderdeel van de nabijverdediging van het Fort bij Vechten. Flankbatterijen zijn bedoeld om de gracht, vooruitstekende delen van de hoofdwal van een fort of vesting en het direct voorliggende terrein te bestrijken en ze bestaan uit (schuin) in de hoofdwal geplaatste kazematten of andere geschutsopstellingen. Afhankelijk van de periode van ontstaan - en daarmee van de te verwachten inslagkracht van projectielen - werd van 'bomvrije gebouwen' gesproken wanneer ze geacht werden bestand te zijn tegen een vastgelegd aantal inslagen van zwaar kaliber. Poternes zijn gedekte en / of bomvrije doorgangen, bijvoorbeeld door de hoofdwal, die toegang geven tot een fort of vesting of die onderdelen verbinden.

Omschrijving

Een op het zuidwestelijke keelbastion gelegen BOMVRIJE FLANKBATTERIJ F met MAGAZIJN en PRIVAATGEBOUW M uit 1869, met een gemetselde gevel, waarin een dubbele rondboogvormige deur -als toegang tot de POTERNE en de geschutsruimten - en een getoogde deur -als toegang tot het buskruitmagazijn en de privaatruimte. De deur hiervan is geflankeerd door een getoogd venster. In de ontlastingsboog boven de dubbele deur is een hardstenen sluitsteen gemetseld, waarin het bouwjaar 1869 staat vermeld.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

De BOMVRIJE FLANKBATTERIJ F met MAGAZIJN, PRIVAATGEBOUW M EN POTERNE is van algemeen belang vanwege:

* Cultuurhistorische waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie, zoals deze is ontworpen door C.R.T. Kraijenhoff en in eerste aanleg vanaf 1815 door hem, Jan Blanken en majoor-ingenieur Willem Offerhaus is gerealiseerd en daarna door anderen gedurende ongeveer 125 jaar versterkt en verbeterd.

* Krijgshistorische waarden als onderdeel van een aaneengesloten militaire verdedigingslinie tussen de voormalige Zuiderzee en de Biesbosch. Deze bestond hoofdzakelijk uit een samenhangend systeem van inundatievelden en bijbehorende inundatiemiddelen en van schootsvelden. Dit systeem werd aangevuld met diverse, uit verschillende perioden daterende typen gebouwde of aangelegde (verdedigings)werken die dienden tot of bijdroegen aan afsluiting van niet te inunderen terreinen of andere accessen.

* Architectuurhistorische waarden, in het bijzonder als uiting van de militair-strategische bouwkunde, die gebaseerd is - op het systeem van inundatie en accesverdediging (19de eeuw) - en op de wedloop met de zich versterkende offensieve middelen (19de eeuw).

Het betreft hier een voorbeeld van een bomvrije flankbatterij, geschakeld met privaatgebouw, magazijn en poterne uit 1869.

* Ensemblewaarde en situationele waarden, als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Tevens vanwege de functionele en fysieke samenhang met de overige onderdelen van het complex.

* Het bouwwerk is representatief (karakteristiek) omdat het nog steeds de fysieke kenmerken vertoont die destijds tot de bouw aanleiding waren.

* Het bouwwerk is tamelijk gaaf bewaard omdat qua structuur en fysiek voorkomen de hoofdzaken van de toestand in de jaren '70 van de 19de eeuw zijn bewaard.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Fort, vesting en -onderdelen

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument